

Bedre bedrift

Retningslinjer for tildeling av støtte

Visjon og mål

Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon har som felles mål å bidra til økt verdiskaping gjennom bred medvirkning i bedriftene.

For å nå dette målet har LO og NHO etablert Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (HF) som sitt viktigste felles virkemiddel. HF skal ivareta og følge opp hovedorganisasjonenes felles ansvar og forpliktelser innenfor avgrensede deler av Hovedavtalen mellom LO og NHO.

Et konstruktivt samarbeid mellom ledere, tillitsvalgte og ansatte skal være med på å bedre lønnsomheten i bedriften og skape en mer utviklende arbeidsplass.

HF bygger på et idégrunnlag om partssamarbeid og medvirkning.

Hovedmål

HF skal bidra til å bedre samarbeidsforholdene i bedriftene og legge grunnlaget for utvikling og bedret lønnsomhet.

HF skal bidra til å

- ➔ styrke det partsbaserte utviklingsarbeidet i bedriften
- ➔ øke antall utviklingsorienterte og nyskapende bedrifter
- ➔ øke verdiskapingen i den enkelte bedrift
- ➔ styrke partenes engasjement i nettverksbasert bedriftsutvikling og forskning

Sammen for bedre bedrifter

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak støtter utviklingsaktiviteter i norske virksomheter økonomisk og med faglig bistand. Vi kan hjelpe deres bedrift.

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak (HF) er et samarbeidsprosjekt mellom LO og NHO. Den grunnleggende ideen bak HF er at bred medvirkning og medbestemmelse skaper bedre og mer lønnsomme bedrifter og bransjer. Det er en viktig forutsetning for at vi kan beholde arbeidsplasser i Norge.

Vi i HF hjelper bedrifter å utvikle partssamarbeidet og legge til rette for medarbeiderdrevet innovasjon. Vi kan også bistå med faglig rådgiving og økonomisk støtte til ulike utviklingsprosjekter. Støtte fra HF forutsetter at bedriften er bundet av tariffavtale og at Hovedavtalen mellom LO og NHO gjelder for bedriften.

En evaluering fra FAFO (2005) konkluderer blant annet med at prosjekter som støttes av Hovedorganisasjonenes Fellestiltak bidrar til bedre dialog på arbeidsplassen og styrking av tillitsvalgtrollen. Dialogen mellom tillitsvalgte og ledere blir bedre, og de får økt forståelse av sine roller.

HF's sekretariat er partssammensatt. Sekretariatet består av en sekretariatsleder fra NHO og en sekretariatsleder fra LO, og rapporterer til et partssammensatt styre.

Les mer på www.fellestiltak.no

Anja Kildal Gabrielsen,
sekretariatsleder LO

Marit Heimdal,
sekretariatsleder NHO

«Da vi kom i kontakt med HF innså vi raskt at vi måtte involvere alle ansatte for å få til de nødvendige endringene.»

HR-direktør Wenche Revhaug, Kronos Titan AS

Dette kan HF støtte

Vi kan gi faglig veiledning og økonomisk støtte til tiltak som har som mål å øke verdiskapingen gjennom bred medvirkning fra de ansatte i bedriften.

1 Samarbeidskonferanser

Et godt samarbeid mellom ledelse og tillitsvalgte er en forutsetning for å lykkes med bedriftsutvikling. HF bevilger tilskudd til samarbeidskonferanser, og kan hjelpe dere med å gjennomføre aktivitetene.

Har din bedrift behov for å sette fokus på de interne samarbeidsformene? Trenger dere å etablere nye samarbeidsorganer eller vitalisere de dere har? HF yter faglig støtte til samarbeidskonferanser mellom ledelse og tillitsvalgte.

Vår rolle kan være mer eller mindre aktiv, avhengig av bedriftens ønsker og behov. HF-sekretariatet har et bredt nettverk av svært dyktige samarbeidspartnere, og kan henvise til aktuelle foredragsholdere og innledere. Vi kan også gjennomføre selve konferansen, lage det faglige programmet i samarbeid med partene og lede diskusjonene.

Behovet for en slik konferanse må være drøftet i bedriftens eksisterende samarbeidsorgan, for eksempel bedriftsutvalget eller arbeidsmiljøutvalget. Det er også en forutsetning at ledelse og tillitsvalgte har felles ansvar for å utvikle programmet for konferansen. De må også sammen sørge for gjennomføringen, eventuelt i samarbeid med HF eller andre eksterne samarbeidspartnere.

Dette kan HF bidra med:

- ➔ **Faglig diskusjonspartner** i forberedelsene
- ➔ **Bidragstyper** i gjennomføringen av konferansen
- ➔ **Hjelp til å finne** gode, eksterne forelesere
- ➔ **Økonomisk støtte** til reise, opphold, leie av lokaler og utgifter til eksterne forelesere

2 Kartleggingskonferanser

Mange bedrifter vil ha stor nytte av å gjennomføre en konferanse der man kartlegger dagens situasjon, identifiserer utviklingsbehov og peker på forslag til tiltak.

Før man setter i gang større utviklingsaktiviteter, er en slik kartleggingskonferanse ofte svært nyttig. En kartleggingskonferanse kan vare i inntil tre dager, og bør foregå utenfor bedriften.

Kartleggingskonferansen kan brukes på ulike måter, og utgangspunktet for å arrangere en slik konferanse er ofte noe forskjellig. Noen bedrifter har lang erfaring i å drive partsbasert utviklingsarbeid, og ønsker kanskje å drøfte hvordan man kan jobbe videre med aktuelle problemstillinger.

For andre bedrifter kan en slik konferanse være et første steg i en nødvendig utviklingsprosess. De vil kunne benytte konferansen til å belyse den generelle situasjonen og samarbeidsforholdene i bedriften.

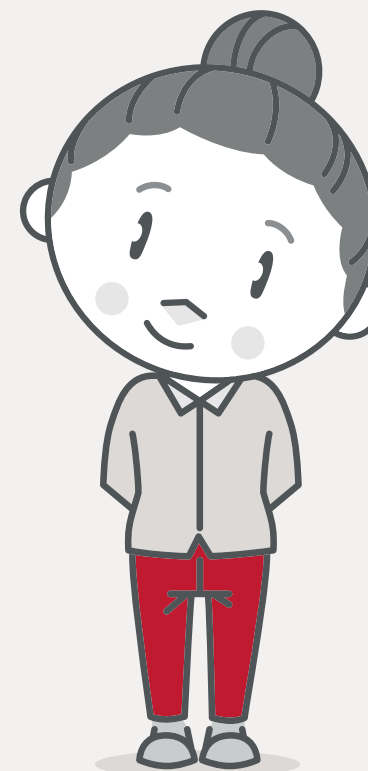
Noen bedrifter kan allerede ha bestemt seg for å sette i gang et tydelig avgrenset utviklingsprosjekt. En kartleggingskonferanse vil da kunne benyttes til å få medvirkning og engasjement fra alle ansatte, og for å komme med forslag til hvordan utviklingsprosjektet best kan organiseres og gjennomføres.

Organiseringen av en kartleggingskonferanse er ellers avhengig av flere forhold, blant annet bedriftens størrelse og situasjon. Hver enkelt bedrift må med andre ord finne sin egen oppskrift.

Dette kan HF bidra med:

- ⊕ **Faglig diskusjonspartner** i forberedelsene
- ⊕ **Hjelp til å gjennomføre konferansen**
- ⊕ **Hjelp til å finne** gode, eksterne forelesere
- ⊕ **Økonomisk støtte** til reise, opphold, leie av lokaler og utgifter til eksterne forelesere

En kartleggingskonferanse kan være et nyttig startsted for mange bedrifter.

«Vi har klart å øke produksjonen uten at vi føler at vi jobber mer. For meg er det en bekræftelse på at tiltakene fungerer.»

Verneombud Lars Blomberg, Bøteriet AS

3 Utviklingsprosjekter

Hovedorganisasjonenes Fellestiltak støtter utviklingsprosjekter i bedrifter eller nettverk av bedrifter, faglig og med økonomiske midler.

Aktiviteter det søkes om midler til må støtte opp under HF's strategi, avspeile bred medvirkning og gjerne utvikles i tett dialog med HF's sekretariat. Det anbefales derfor at ledelse og tillitsvalgte i bedriften(e) tar kontakt med HF's sekretariat så tidlig som mulig i planleggingsprosessen.

For de fleste bedrifter er det ikke tilstrekkelig å kun fokusere på seg selv. Det er ofte nødvendig å inngå allianser med andre bedrifter og kompetanse- og utviklingsmiljøer. Støtte til tiltak fremmet av landsforeninger og forbund i fellesskap blir prioritert, men HF vil også kunne gi støtte til tiltak i bedriftsgrupper som velger å samarbeide ut over grensene i egen bransje. Det settes også av noen midler til utviklingsaktiviteter i enkeltbedrifter.

Ønsker man å gjennomføre et større utviklingsprosjekt med flere bedrifter, kan det være hensiktsmessig å gjennomføre et forprosjekt før man går i gang for fullt. Et forprosjekt vil for eksempel kunne brukes til å rekruttere deltakerbedrifter. For å sikre god forankring av prosjektideen i bedriftene, kan det også være aktuelt å arrangere en fellessamling for ledere, tillitsvalgte og andre nøkkelpersoner i løpet av forprosjektet.

Det kan søkes om støtte til:

- ➔ prosjektstyring og prosjektledelse
- ➔ prosjektlederopplæring
- ➔ oppstartskonferanse
- ➔ avslutningskonferanse
- ➔ erfaringsamlinger underveis
- ➔ informasjons- og erfaringsspredning fra prosjektet

Retningslinjer og forutsetninger for støtte

HF's sekretariat ønsker å spille en aktiv rolle i søknadsprosessen og være i dialog med søkerne under utviklingen av prosjektet og søknaden. Vi anbefaler derfor at partene tar kontakt med sekretariatet så tidlig som mulig i prosessen, slik at vi kan hjelpe dere å utforme en best mulig søknad.

Hvem kan motta støtte?

Bedrifter der Hovedavtalen mellom LO og NHO er gjort gjeldende, pluss tariffavtale med LO, kan søke om økonomisk og faglig støtte fra HF.

Bransjepartene og LOs og NHOs regionale parter kan også søke om støtte. Med bransjeparter menes her LO-forbund og landsforening i NHO som har tariffavtale innenfor LO/NHO-området. I alle tilfeller forutsettes det at partene (i bedrift, regionalt eller på bransjenivå) står bak søknaden i fellesskap.

Forutsetninger for tildeling av støtte

Søknaden må støtte opp under HF's strategi, og bred medvirkning skal være sentralt. Søknaden skal være drøftet i bedriftens samarbeidsorgan, og den skal være undertegnet av daglig leder og hovedtillitsvalgt.

Hvor mye kan HF gi i støtte?

Det finnes ingen nedre eller øvre grense for størrelsen på støttebeløp det kan søkes om. HF er imidlertid forpliktet til å tilrettelegge for at så mange som mulig kan dra nytte av HF's tilbud. HF kan bare unntaksvis fullfinansiere utviklingsprosjekter. Søkere veiledes også inn mot andre aktuelle finansieringskilder.

HF skal være representert i prosjektenes styringsgrupper slik at vi kan bidra med kompetanse og erfaring, og følge utviklingen og fremdriften i prosjektene.

Søknaden må minimum inneholde:

- ➔ **bakgrunn for prosjektet**
- ➔ **beskrivelse av prosjektets mål** og nytteverdi for søker
- ➔ **beskrivelse av aktiviteter**, tiltak og medvirkningsmetoder
- ➔ **organisering av prosjektet** (styringsgruppe, prosjektledelse)
- ➔ **bedriftsportefølje** (bransje- og flerbedriftsprosjekter)
- ➔ **fremdriftsplan** med tidsangivelser og delmål
- ➔ **kostnadsbudsjett**
- ➔ **finansieringsplan**

Organisasjonenes og bedriftenes

egeninnsats i prosjektet i form av tidsforbruk og kontante midler, skal synliggjøres i budsjettet. Timesats beregnes til 1 promille av årslønn. Legg eventuelt ved forprosjektrapport og intensjonsavtale om deltakelse fra deltakerbedriftene, dersom slikt finnes. Legg også ved kopi av tilsagn fra andre finansieringskilder/kopi av søknad til andre finansieringskilder der det er aktuelt.

Søknadsfrister

HF har ingen faste søknadsfrister, søknader behandles fortløpende. Søknader behandles av HF's styre som møtes 4–5 ganger i året. Tidspunkt for styremøter fås ved henvendelse til sekretariatet.

Søknaden bør ikke være på mer en 10 sider og den må være lett lesbar for alle. Søknaden skal underskrives av begge parter.

«Vi har hatt en enorm nytte av samarbeidet med HF. Vi fikk en unik tilgang på veiledning, ressurser og verdifull kompetanse.»

Daglig leder Roy Tessem, Helnessund Slip AS

Dokumentasjon

Vi er opptatt av å dele erfaringer, vise fram beste praksis og dokumentere resultater. Alle som mottar støtte må derfor lage kvartalsrapporter og sluttrapport. Så langt det lar seg gjøre skal HF være representert i prosjektenes styringsgrupper.

Kvartalsrapporter

Rapportene sendes HFs sekretariat i løpet av påfølgende måned etter hvert kvartal. Her skal det også legges ved en oversikt over forbruk av midler. Alle rapporter skal være undertegnet av prosjektets eiere (partene) og prosjektleder.

Kvartalsrapportene må inneholde opplysninger om

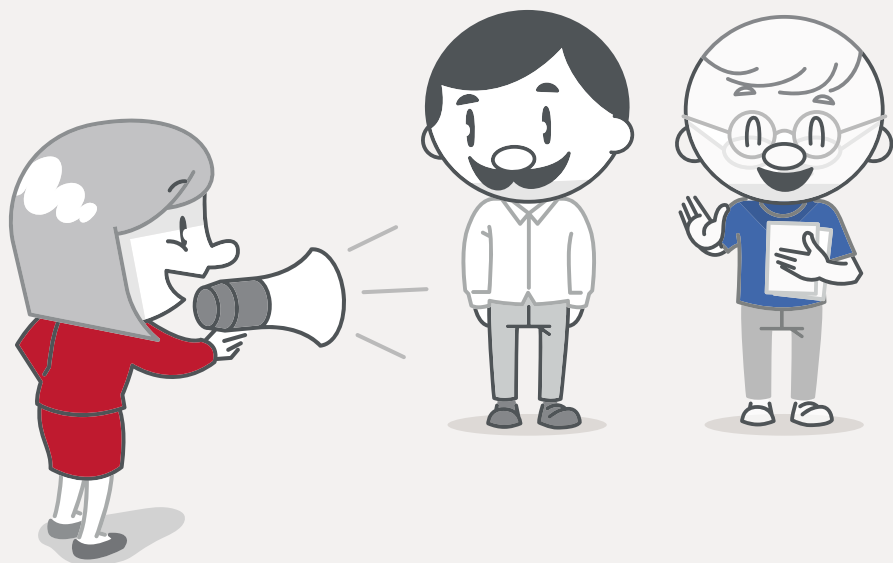
- ⊕ **Fremdriften** i rapporteringsperioden
- ⊕ **Hvilke aktiviteter** som er satt i gang i perioden
- ⊕ **Hvordan det er informert** om prosjektet og fremdriften internt i virksomheten
- ⊕ **Hvordan det eventuelt** er informert om prosjektet til media
- ⊕ **Hva som har gått etter planen**, hva som ikke har gått etter planen og hvorfor
- ⊕ **Hvordan bred medvirkning** praktiseres i prosjektet
- ⊕ **Hvilke resultater** man eventuelt har oppnådd på andre områder
- ⊕ **Hva det skal jobbes med** i kommende kvartal

Sluttrapport

Ved avslutningen av prosjektet skal det avlegges sluttrapport. Rapporten skal gi en kort beskrivelse av prosjektets mål samt hvilke resultater bedriften har oppnådd.

Sluttrapporten må beskrive

- ⊕ **Hvilke forbedringer** og endringer som er gjennomført
- ⊕ **På hvilken måte** samarbeidsforhold og –mønstre i bedriften eventuelt har endret seg
- ⊕ **Hvilken betydning HF har hatt** som samarbeidspartner
- ⊕ **Hvordan virksomheten har jobbet** med å gjøre prosjektet og resultatene kjent i bedriften, bransjen, media og andre steder
- ⊕ **Hvordan virksomheten vil bruke** erfaringene man har høstet
- ⊕ **En totalvurdering** av prosjektets nytteverdi

Ofte stilte spørsmål

Hvem kan få hjelp av HF?

Alle bedrifter som omfattes av Hovedavtalen mellom LO og NHO kan søke om faglig veiledning og/eller midler fra HF. Alle prosjekter det søkes om støtte til må ha som formål å øke samarbeidet mellom partene, og ha utgangspunkt i visjonen om bred medvirkning og medarbeiderdrevet innovasjon.

Hvordan kan HF hjelpe oss?

Vi kan bidra med faglig veiledning, presentasjoner og ledelse av gruppearbeid i bedrifter/bransjer som ønsker å øke partssamarbeidet og legge til rette for medarbeiderdrevet innovasjon. Vi har et bredt nettverk av samarbeidspartnere og kan henvise til aktuelle foredragsholdere. Dersom et prosjekt kommer ut på et sidespor, tar HF initiativ til å hjelpe bedriftene videre i prosessen. I tillegg kan vi støtte utviklingsprosjekter med økonomiske midler.

Hva slags kompetanse har HF?

HF sekretariat har lang erfaring fra det private næringsliv, og kan med solid bakgrunn veilede bedrifter i prosjekter som er bygget på samarbeid og medarbeiderdrevet innovasjon.

Hvor mye kan HF gi i støtte?

Det finnes ingen nedre eller øvre grense, men HF kan bare unntaksvis fullfinansiere prosjekter. Vi kan imidlertid hjelpe bedriftene med å finne andre aktuelle finansieringskilder.

Hvordan tildeles støtte?

Etter behandling i HF's styre vil søkerne få brev om styrets konklusjon. Er det fattet et positivt vedtak om støtte, vil søkerne motta et tilsagnsbrev. I tilsagnsbrevet beskrives rutiner for rapportering fra prosjektet og for utbetaling av støtte.

Når utbetales støtten?

Støtte til samarbeids- og kartleggingskonferanser utbetales etter at konferansen er gjennomført og når HF har mottatt en kort oppsummering. Støtte til utviklingsprosjekter utbetales etterskuddsvis hvert kvartal etter mottatt framdriftsrapport. Sluttoppgjør foretas etter mottatt sluttrapport og prosjektregnskap.

Hva skjer med ubenyttede midler?

Dersom det ved prosjektavslutning finnes ubenyttede projektmidler, vil disse bli tilbakeført HF.

Hva forventes av bedriftene?

HF kan støtte og veilede bedriftene, men det er en forutsetning at prosessene styres av partene i prosjektet. Alle som mottar støtte fra HF må dessuten stille resultater og erfaringer fra prosjektet til disposisjon for andre. HF må på forespørsel fra interesserte kunne oppgi navn på kontaktperson i bedriften.

Når er søknadsfristen?

HF har ingen faste søknadsfrister. Søknader behandles av HF's styre som møtes 4–5 ganger i året. Ta kontakt med HF's sekretariat for opplysninger om tidspunkt for neste styremøte.

Kontaktinformasjon

www.fellestilltak.no

Næringslivets Hovedorganisasjon

Tlf: 23 08 80 00
E-post: marit.heimdal@nho.no
www.nho.no

Landsorganisasjonen i Norge

Tlf: 23 06 10 00
E-post: anja.gabrielsen@lo.no
www.lo.no

Bedre bedrift gjennom partssamarbeid

www.fellestiltak.no

Et samarbeid mellom

